

КЪЩА-МУЗЕЙ ИЛИ КЪЩА МУЗЕЙ?

Има най-различни съчетания от две съществителни имена, някои от които се пишат разделно, други – полуслято, а трети могат да се пишат и разделно, и слято.

Най-често настъпва объркване при съчетания, които трябва да се пишат разделно, но са утвърдени за означаване на определено понятие, възприемат се като едно цяло и се появява тенденция към полуслято изписване. Например: **къща музей, страна членка, майстор зидар**. Характерна отличителна черта на тези съчетания, по която можем да ги разпознаем, е, че първата съставка е изменяема и може да се членува или променя по число: **къщата музей, страните членки** – в този случай съчетанията винаги се пишат разделно. При думите, които се пишат полуслято, при образуването на форми (членуване, изменение по число) се променя само втората съставка: **храм-паметник (храм-паметника), вагон-ресторант (вагон-ресторанти)**. Това са обикновено съчетания, при които втората част конкретизира първата (вагон, който е ресторант).

Има и много сложни думи (изписвани слято), съставени от две основи със свързваща гласна: **газостанция, пътепоказател**, както и такива без свързваща гласна: **балетмайстор, голмайстор, тонрежисьор**. Това са обикновено съчетания, при които първата основа е подчинена на втората (станция за газ, майстор по балет).

Съществува и категория съчетания от две съществителни, при която се допуска както разделно, така и слято изписване. Това са случаи, при които първата съставка е от чужд произход, често неизменяема, но се среща и като самостоятелна дума: **бизнес администрация и бизнесадминистрация, кафе машина и кафемашина, поп музика и попмузика**. Представеното тук обобщение засяга само съчетанията от две съществителни имена. Подробните правила за слято, полуслято и разделно писане са описани в Официалния правописен речник на българския език, София, 2012, стр. 51 – 67.

Ивелина Стоянова

*Секция по компютърна лингвистика
Институт за български език „Проф. Любомир Андрейчин“ – БАН*